

ABSTRAKT: VÝSLEDKY EVALUAČNÍ PŘÍPADOVÉ STUDIE

Oblast podpory OP LZZ: 3.3 Integrace sociálně vyloučených skupin na trhu práce PROJEKT: PRÁH – PODPORA ZAMĚŠTNÁVÁNÍ OSOB S DUŠEVNÍM ONEMOCNĚNÍM V BRNĚ

Příjemce: Sdružení Práh
Výše dotace: 5 911 316,- Kč

Místo: Brno
Termín realizace: 1. 7. 2012 – 30. 6. 2014

CÍL PROJEKTU

Cílem projektu byl návrat osob s psychotickým onemocněním na volný trh práce a jejich podpora při udržení si získaného pracovního místa. Konkrétně bylo cílem umožnit jim:

- nacvičit si pracovní dovednosti a návyky
- získat zaměstnání na otevřeném trhu práce
- udržet si práci (podpořit minimalizaci pracovní neschopnosti v důsledku léčby nebo hospitalizace)
- zvýšit ekonomickou soběstačnost.

CO SE V PROJEKTU ODEHRÁLO?

V rámci projektu byl nastaven a ověřen systém zaměstnávání osob s duševním onemocněním ve Sdružení Práh, které díky podpoře mohlo zařadit tento typ podpory do své činnosti a završit tak mnohaletou podporu cílové skupiny v oblasti práce. Zaměstnání na otevřeném trhu práce bylo dalším krokem v přechodu klientů z chráněných do nechráněných podmínek.

Informační schůzky pro zájemce o vstup do projektu byly spojené s exkurzí do firem a promítáním spotů s příklady zaměstnaneckých pozic. Aktivity realizované po vstupu do projektu zahrnovaly:

- podpůrné služby k usnadnění přístupu k zaměstnání - bilanční diagnostiku, individuální podporu při hledání zaměstnání
- vytvoření nových pracovních míst, a to jak v rámci sdružení, tak u zaměstnavatelů na otevřeném trhu práce
- podporu pro udržení zaměstnání - individuální i společné schůzky s pracovními konzultanty a zajištění asistence v zaměstnání; podpůrné skupiny pro trénink sociálních dovedností.

CO PROJEKT PŘINESL LIDEM?

Osoby s duševním onemocněním získaly a udržely si zaměstnání na otevřeném trhu práce

Lidé s psychotickým onemocněním jsou velmi často nezaměstnaní, přestože jejich odborná kvalifikace je mnohdy na dobré úrovni. V důsledku onemocnění však ztrácejí pracovní návyky a sebedůvěru, mají kolísavou pracovní výkonnost a nemohou pracovat ve stresujícím prostředí. Potřebují tak dlouhodobou podporu, nácvik a motivaci.

V projektu bylo celkem podpořeno 51 osob, z nichž všechny prošly individuálním poradenstvím.

- ✓ V rámci něj si vyzkoušeli pracovní pohovor, napsali životopis, a s využitím bilanční diagnostiky (někteří až díky zaměstnání) získali reálnější pohled na své pracovní možnosti, neboť u této cílové skupiny je častým jevem podceňování či naopak přeceňování vlastních schopností.

Celkem 37 osob získalo v průběhu projektu zaměstnání na nově vytvořených pracovních místech, z toho 13 ve Sdružení Práh a 24 u běžných zaměstnavatelů.

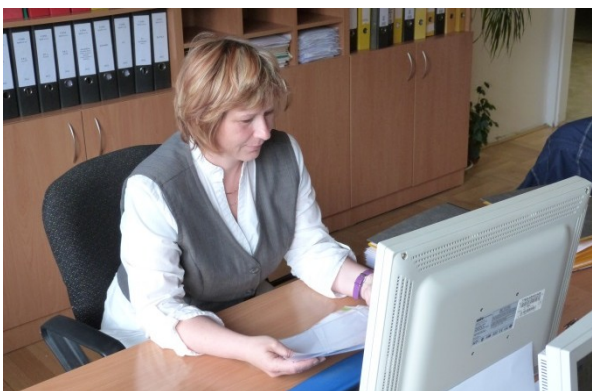
Stánek Sdružení Práh s výrobky chráněných dílen z celé České republiky v galerii Vaňkovka v Brně vznikl v rámci projektu jako nové pracoviště, kde bylo zaměstnáno 6 osob na pozici prodavače. Obchůdek zůstává v provozu i po skončení projektu.

Udržitelnost zaměstnání byla vysoká, 70 % zaměstnaných osob získalo následné zaměstnání i po skončení projektu u stejného či jiného zaměstnavatele.

- ✓ Udržení zaměstnání výrazně napomohla asistence pracovního konzultanta na pracovišti, který doprovázel danou osobu a pomáhal se jí zapracovat, přičemž velmi efektivní byly společné „hodnotící schůzky“ za účasti zaměstnance, pracovního konzultanta a zaměstnavatele, které přispěly k řešení opakovaných problémů.

Dokladem významu intenzivní motivace a aktivizace u osob s duševním onemocněním je příběh jedné z účastnic projektu. Jedná se o ženu s vysokoškolským vzděláním, která po onemocnění pracovala několik let ve Sdružení Práh v šicí dílně a neměla žádnou motivaci hledat si jinou práci. Nakonec po intenzivní aktivizaci a motivaci ze strany pracovních konzultantek přešla do zaměstnání v kanceláři ombudsmana jako pomocná asistentka. Zde sama zjistila, že tuto práci zvládá, a navíc se natolik osvědčila, že jí byla pracovní smlouva prodloužena a pracuje zde dodnes.

- ✓ Získání a udržení zaměstnání vedlo k celkovému zvýšení kvality života osob z cílové skupiny. Došlo k jejich většímu začlenění do společnosti, naučili se komunikovat v kolektivu, a prohlubovali si tak své sociální dovednosti.

Na otevřeném trhu práce byli účastníci zaměstnání na pracovních pozicích jako pomocná účetní, pracovník úklidu, operátor digitalizační linky, asistent logistiky, pracovník restauračního provozu či pracovník v oddělení zásobování.

Někteří účastníci nastoupili na chráněné místo ve sdružení Práh, kde si obnovili základní pracovní návyky jako docházet do zaměstnání či vydržet se soustředit na práci alespoň 4 hodiny denně.

Zaměstnání mělo pozitivní vliv na psychický stav osob z cílové skupiny. Podobně jako u jedné z účastnic, která dle svých slov měla před projektem velice negativní náhled na život a svoji pracovní kariéru vzdávala. Po dvou letech, kdy pracovala ve Sdružení Práh jako číšník, se díky podpoře ze strany pracovníků sdružení „začala snažit“, a absolvovala kurz účetnictví. „V rámci projektu mi pak nabídli místo pomocné účetní. Teď už tam jsem třetím rokem a mám to na dobu neurčitou.“ Prodloužení pracovního poměru si přitom vyžádaly její spolupracovnice, které přesvědčily zaměstnavatele, že je pro ně nová kolegyně přínosem. Tento úspěch jí motivoval i k dalšímu vzdělávání: „Absolvovala jsem kurz v excelu, chodila jsem na angličtinu, stále objevuju něco nového.“ Přínos zaměstnání zhodnotila takto: „Mně ta práce přinesla takovou stabilitu. Předtím jsem nedokázala ten život chytit za nějaký konec. Mé práci vděčím i za to, že cvičím hlavu, používám kognitivní funkce, když třídím dokumenty chronologicky a podle abecedy.“ Jak dodala: „Nebýt projektu tak bych takovou práci nikdy neměla.“

PŘEKÁŽKY

- ❖ Chybné nastavení jednoho z monitorovacích indikátorů při tvorbě projektové žádosti - jednalo se o indikátor týkající se počtu nově vytvořených pracovních míst, kdy chybou bylo uvedení počtu vytvořených pracovních míst bez ohledu na výši úvazku (a nikoli v přepočtu na plné úvazky, jak je MI nastaven); tato chyba znamenala nutnost v rámci projektu nalézt zaměstnání pro dvakrát větší počet osob, než příjemce původně plánoval.
- ❖ Počáteční malý zájem ze strany cílové skupiny o aktivity projektu – vzhledem ke skutečnosti, že se jednalo o nový typ podpory poskytovaný organizací, určitou dobu trvalo rozšíření informovanosti o možnostech nabízených v projektu.
- ❖ Vyloučení subjektů zřizovaných státem či podnikajících v odvětví zemědělství z podpory de minimis - znamenalo nemožnost poskytnout některým zaměstnavatelům i přes jejich zájem příspěvek na mzdové náklady, z finančních důvodů si však nemohli ve většině případů dovolit účastníka zaměstnat na vlastní náklady.